

Vermogenswinstbelasting in Europa en de VS

Auteur(s):

Crossen, S.

Hoogleraar fiscale economie, Erasmus Universiteit Rotterdam. Met dank aan Lans Bovenberg voor commentaar.

Verschenen in:

ESB, 82e jaargang, nr. 4116, pagina 611, 13 augustus 1997

Rubriek:

Trefwoord(en):

belastingen

Dit kader hoort bij een artikel van S. Crossen, [Economische aspecten van een vermogenswinstbelasting](#), ESB, 13 augustus 1997, blz. 609-612.

Vele landen kennen een vermogenswinstbelasting, waaronder negen van de vijftien EU-landen. De heffingsgrondslagen bestaan hoofdzakelijk uit winsten op aandelen en onroerende zaken. De winst op de eigen woning die tot hoofdverblijf dient, wordt in het algemeen vrijgesteld. Belegging in de eigen woning kan worden gezien als een oudedagsvoorziening en belastingheffing zou de arbeidsmobiliteit kunnen belemmeren. De winst op juwelen, antiek en kunstvoorwerpen wordt doorgaans wel belast (in belangrijke mate een belasting op eerlijkheid). Winst op meubilair, auto's en huishoudelijke apparatuur daarentegen wordt veelal vrijgesteld. Tijdens het leven geaccumuleerde maar niet gerealiseerde winst is doorgaans voorgoed vrijgesteld, omdat erfenamen de (lagere) successiewaarde als verkrijgingsprijs mogen beschouwen. Gemiddeld de helft van alle vermogenswinsten vererft.

Bij elkaar genomen betekent dit dat het effectieve tarief van de meeste vermogenswinstbelastingen, als percentage van een alomvattende grondslag, zeker niet boven de 10% uitkomt. De opbrengst van de vermogenswinstbelasting, als percentage van de totale belasting-opbrengst of van het nationaal inkomen, is derhalve gering. In de Verenigde Staten, bijvoorbeeld, bedraagt zij gemiddeld 5% van de opbrengst van de inkomstenbelasting, oftewel 0,5% van het nationaal inkomen.

Onderstaande nummers geven uitleg bij de nummers zoals die genoemd staan in *Vermogensbelasting in Europa en de VS*: [tabel 1](#)

Tabel 1. Voerzicht van de vermogenswinstbelasting in Europa en de VS.

	Effecten aan- delen	obli- gaties	Onroerende zaak- verblijf	2e woning	over- rig	levens verz.	vreemde valuta	roerende zaken meubi- lair enz.	juwelen/ kunst	Tarieven vrij- gesteld	(top ta- rieff	over- lijden	schen- king	Fictieve real.
Denemarken	B1	B2	NB	NB	B3	NB	NB	NB	NB	-		ib(61)	UB	B
Finland	B4	B	NB	B	B	NB	NB	B	B	FM 30.000		28	NB	NB
Noorwegen	B5	NB	NB	NB	B	B	B	NB	NB	-		28	NB	NB
Zweden	B	B	B6	B7	B	B	B	B8	B8	SK 30.000		30	UB	UB
Ierland	B9	B10	NB11	B	B	NB	B	NB	B	Irf.2.000		40	NB	B
Ver. Kon.	B12	B	NB	B	B	NB	B	NB	B	£.6.300		ib(40)	NB	UB
Frankrijk	B13	B	NB	B14	B14	NB	B	NB	B15	FF 20.000		Var.	NB	NB
Luxemburg	B	B	NB	B	B	NB	NB	B	B	LF 2milj16		1/2ib17	UB18	UB
Portugal	B19	NB	NB20	NB21	B21	NB	NB	NB	NB	-		ib(40)	NB	NB
Spanje	B22	NB	B23	B24	B24	B	B	B	B	Geen		ib25	NB	NB
Ver. Staten	B	B	B26	B	B	NB	NB	B	B	Geen		ib	NB	UB

B= belast; NB= niet belast; UB= uitstel van belastingheffing; ib= inkomstenbelasting

Bron: OESO, Taxation of net wealth, capital transfers and capital gains of individuals (Parijs: OECD, 1988), tabellen 3.1-3.4, bijgewerkt op basis van IBFD, European Taxation (Amsterdam).

1. Winsten op ter beurze genoteerde aandelen die 3 jaar of langer eigendom zijn geweest worden belast tegen 25/40%. Het ib-tarief is van toepassing indien de winst wordt behaald op aandelen in vennootschappen in lage-tarief landen, met geleend geld zijn gefinancierd of zijn ingekocht door de vennootschap die de aandelen heeft uitgegeven.
2. Winsten op obligaties worden niet belast indien een bepaalde minimumrente (thans 6%) wordt vergoed, tenzij de obligaties met geleend geld zijn gefinancierd.
3. Na 3 jaar wordt de winst verminderd met 5% voor elk additioneel jaar dat de onroerende zaak eigendom is met een maximum van 30% na 9 jaar. De verkrijgingsprijs wordt verhoogd met DK 10.000 per jaar.
4. De verkrijgingsprijs wordt geacht ten minste 30% van de verkoopprijs te zijn (50% indien de verkrijging voor 1989 plaatsvond).
5. De verkrijgingsprijs wordt elk jaar verhoogd met de toe te rekenen ingehouden winst na vennootschapsbelasting.
6. De winst op het hoofdverblijf kan worden afgeboekt op de aankoopprijs van een vervangende woning.
7. De winst wordt voor de helft belast.

8. De winst wordt gesteld op het lagere bedrag van de feitelijke winst of 25% van de verkoopprijs.
9. De winst op niet ter beurse genoteerde aandelen die ten minste 5 jaar eigendom zijn wordt belast tegen 27%.
10. Winsten op overheidsobligaties zijn vrijgesteld.
11. De winst is wel belast indien zij haar oorzaak vindt in een uitbreidingsplan.
12. Winst op aandelen is niet belast in geval van bedrijfsovernames, fusies of andere in de wet omschreven omstandigheden.
13. Het tarief is 19,4%. Vermogenswinstbelasting wordt niet geheven op transacties die FF 100.000 of minder bedragen. Voor fusies, aandelensplitsing en verwisseling van aandelen gelden doorschuifregelingen.
14. De vermogenswinst op onroerende zaken wordt geadjusteerd voor de duur van de eigendom, zodanig dat winsten op onroerende zaken die 22 jaar of langer eigendom zijn geweest niet meer worden belast. Voor belaste winsten geldt een middelingsregeling. Waarden van in totaal FF 400.000 zijn vrijgesteld.
15. Het tarief voor winst op juwelen, antiek en kunstvoorwerpen bedraagt 4,5-7% van de verkoopprijs. Voor edele metalen geldt een tarief van 7,5%.
16. Geldt eens in de 11 jaar.
17. Speculatiewinsten (bezitsperiode minder dan zes maanden voor roerende zaken en minder dan 2 jaar voor onroerende zaken) zijn aan het normale ib-tarief onderworpen.
18. Bij realisatie kan LF 5 miljoen op de winst van de woning van de overleden (groot)ouders in mindering worden gebracht.
19. Tarief is 10%. Geen belasting wordt geheven als de bezitsperiode minimaal 12 maanden is geweest.
20. Onder voorwaarde dat de gehele opbrengst wordt herbelegd in een andere woning.
21. De winst wordt voor de helft belast.
22. Vrijgesteld zijn winsten op ter beurse genoteerde aandelen die langer dan tien jaar eigendom zijn geweest; voor niet ter beurse genoteerde aandelen geldt een periode van vijftien jaar.
23. Doorschuiving is mogelijk. Winsten van 65-plussers die die winst omzetten in een lijfrente zijn vrijgesteld.
24. Winsten op onroerende zaken die langer dan 20 jaar eigendom zijn geweest zijn vrijgesteld.
25. Vermogenswinsten worden verminderd met per object voorgeschreven percentages voor elk jaar dat de bezitsperiode langer is dan 2 jaar.
26. Voor de winst op het hoofdverblijf geldt een doorschuifregeling. Voor 55-plussers is \$125.000 vrijgesteld.